

Fylld kanelros *Rosa majalis* (Foecundissima-Gruppen) 'Tornedal' NORRBOTTEN 1900-TALET

'Tornedal' är en fascinerande och vacker fylld kanelros, känd i odling i norr sedan 1700-talet.

Fyllda kanelrosor påträffas ibland i odlingslandskapet som en rest av äldre trädgårdskultur. I kallt klimat och i tuffa förhållanden har dessa rosor uppskattats och spridits från hand till hand. De fyllda kanelrosorna har uppstått spontant genom mutationer och sällan givits sortnamn. När den franske vetenskapsmannen Pierre de Maupertuis reste och beskrev hur lysande röda rosor växte vid stränderna i det finska Tornedalen 1736-1737 var det sannolik denna vackra, friska och lättodlade ros som avsågs. 'Tornedal' har av Svenska Rosensällskapet utsetts till landskapsros för Norrbotten.

Historia:

'Tornedal' är en vanligt förekommande sort i Norrbotten men exemplaret som samlats in av Pom för bevarande kommer från familjen Nordins trädgård i Sangis, Kalix kommun. Trädgården anlades av Agnes Nordin vid 1900-talet början vid den fastighet hennes makes far byggt under 1800-talets mitt. Agnes tyckte mycket om blommor och planterade bland annat en rönnberså, syrenbuskar, rosor och många perenner.

Beskrivning: Buskros 1,2-1,8 meter, uppemot 3 meter som uppbunden, även i Lappland.

Likt alla kanelrosor har delar av grenverket rödbrun bark. Bladen är gröna till mörkgröna, på undersidan gråaktigt gröna.

Blomskotten ger vanligen en enda tätt fylld blomma, 4–6 cm i diameter. Med blommans ålder böjer sig de yttre kronbladens sidor bakåt varvid blommans form blir "stjärnlik" och färgen övergår från mörkt till ljus rosa. De inre kronbladen bildar ingen tydlig "knapp" och flera av dem har en säregen smal form med korta sidoflikar. Ofta har alla ståndare omvandlats till kronblad. Sorten bildar inga nypon och skiljs från andra fyllda kanelrosor som dokumenterats under Rosuppropet genom sitt relativt låga växtsätt och blomform.

'Tornedal' blommar under cirka tre veckor från början av juni i de varmaste delarna av landet, i juli i zon 8.

Frisk, anspråkslös och lättskött sort lämplig för såväl naturtomter, historiska trädgårdar som offentliga planteringar

Härdighet: zon 7–8.